

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Κοινοβουλευτική Ομάδα

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 22 Ιουνίου 2026

Προς:

Τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Κυριάκο Πιερρακκάκη

Την Υπουργό Τουρισμού, κα Όλγα Κεφαλογιάννη

Θέμα: «Ανάγκη τροποποίησης του Προγράμματος «Τουρισμός για Όλους 2026-2027» ώστε να διασφαλιστεί η ουσιαστική πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία στις διακοπές και να αρθούν οι αποκλεισμοί που δημιουργεί η ισχύουσα ΚΥΑ»

Κυρία Υπουργέ,

Κύριε Υπουργέ,

Η ισότιμη πρόσβαση στον τουρισμό, στις διακοπές, στον ελεύθερο χρόνο και στην αναψυχή δεν αποτελεί προνόμιο αλλά θεμελιώδες κοινωνικό δικαίωμα. Για τα άτομα με αναπηρία, χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις, η δυνατότητα συμμετοχής στην τουριστική δραστηριότητα συνδέεται άμεσα με την κοινωνική ένταξη, την αξιοπρέπεια, την ψυχική υγεία και την ποιότητα ζωής τους και προστατεύεται τόσο από το Σύνταγμα όσο και από τη Σύμβαση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, την οποία η χώρα μας έχει κυρώσει με τον ν. 4074/2012.

Παρά τις διακηρύξεις περί κοινωνικής συνοχής και συμπεριληπτικού τουρισμού, η πραγματικότητα δείχνει ότι σημαντικές κατηγορίες συμπολιτών μας εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν σοβαρά εμπόδια ακόμη και στην άσκηση αυτού του στοιχειώδους δικαιώματος. Η οικονομική επιβάρυνση που συνεπάγεται η αναπηρία, το αυξημένο κόστος μετακίνησης και διαμονής, οι ανάγκες συνοδείας, η προσβασιμότητα των υποδομών και η γενικότερη ακρίβεια καθιστούν τις διακοπές για πολλές οικογένειες ουσιαστικά απρόσιτες.

Στο πλαίσιο αυτό δημοσιεύθηκε η Κοινή Υπουργική Απόφαση για το πρόγραμμα «Τουρισμός για Όλους 2026-2027» (ΦΕΚ Β' 3409/15.06.2026), μέσω του οποίου προβλέπεται η οικονομική ενίσχυση δικαιούχων για την πραγματοποίηση διακοπών.

Θετική ασφαλώς μπορεί να θεωρηθεί η αύξηση της οικονομικής ενίσχυσης του προγράμματος, καθώς το voucher ανέρχεται πλέον στα 400 ευρώ για την υψηλή τουριστική περίοδο και στα 600 ευρώ για τη χαμηλή περίοδο. Πρόκειται για μία βελτίωση σε σχέση με προηγούμενες εφαρμογές του προγράμματος, η οποία κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση.

Ωστόσο, η αύξηση του ποσού από μόνη της δεν αρκεί για να αντιμετωπίσει τις πραγματικές ανάγκες των ατόμων με αναπηρία. Το κόστος ζωής έχει αυξηθεί δραματικά τα τελευταία χρόνια, με τις ανατιμήσεις στα βασικά αγαθά, στην ενέργεια, στα καύσιμα και συνολικά στις υπηρεσίες να επιβαρύνουν δυσανάλογα τα άτομα με αναπηρία και τις οικογένειές τους. Οι αυξημένες ανάγκες φροντίδας, υποστήριξης και μετακίνησης δημιουργούν επιπλέον οικονομικό βάρος, το οποίο δεν λαμβάνεται επαρκώς υπόψη στον σχεδιασμό του προγράμματος.

Ιδιαίτερη σημασία έχει η δημόσια παρέμβαση της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.), του ανώτατου αντιπροσωπευτικού φορέα των ατόμων με αναπηρία, χρόνιες ή και σπάνιες παθήσεις και των οικογενειών τους, καθώς και αναγνωρισμένου κοινωνικού εταίρου της Πολιτείας στα ζητήματα αναπηρίας.

Με επιστολή της προς τους αρμόδιους Υπουργούς, η οποία επισυνάπτεται στην παρούσα Ερώτηση, η Ε.Σ.Α.μεΑ. επισημαίνει ότι, παρά τη θετική αύξηση του ύψους του voucher, μεγάλος αριθμός ατόμων με αναπηρία εξακολουθεί να μένει εκτός του προγράμματος, ενώ αναδεικνύει συγκεκριμένες αδυναμίες και αδικίες της ισχύουσας

Κοινής Υπουργικής Απόφασης, ζητώντας την άμεση τροποποίησή της πριν από την έναρξη εφαρμογής του προγράμματος.

Ειδικότερα, η Ε.Σ.Α.μεΑ. επισημαίνει ότι πολλά άτομα με αναπηρία, χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις εξακολουθούν να αποκλείονται, παρά το γεγονός ότι εξαιρούνται από τα εισοδηματικά κριτήρια. Όπως αναφέρει, οι πληθωριστικές πιέσεις, η ακρίβεια στα βασικά αγαθά, η εκτόξευση του ενεργειακού κόστους και η συνολική αύξηση του κόστους διαβίωσης έχουν ουσιαστικά εξανεμίσει την πραγματική αξία της οικονομικής ενίσχυσης, με αποτέλεσμα πολλοί συμπολίτες μας να αδυνατούν και πάλι να πραγματοποιήσουν διακοπές.

Η Συνομοσπονδία ζητά να συμπεριληφθούν στους δικαιούχους όλα τα άτομα με ποσοστό αναπηρίας 50% και άνω, υπογραμμίζοντας ότι για τη μεγάλη πλειονότητά τους το πρόγραμμα αυτό αποτελεί τη μοναδική δυνατότητα να πραγματοποιήσουν διακοπές.

Παράλληλα, προτείνει η οικονομική ενίσχυση να είναι προσαυξημένη για τα άτομα με αναπηρία, καθώς οι πραγματικές ανάγκες μετακίνησης, διαμονής και υποστήριξης είναι σημαντικά αυξημένες σε σχέση με τον γενικό πληθυσμό.

Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται και στον τρόπο επιλογής των δικαιούχων. Η ισχύουσα διαδικασία προβλέπει τη χορήγηση του voucher κατόπιν ηλεκτρονικής αίτησης και επιλογής μέσω κλήρωσης. Η Ε.Σ.Α.μεΑ. θεωρεί ότι η διαδικασία αυτή δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία και ζητά τα άτομα με αναπηρία ποσοστού 50% και άνω να εξαιρούνται από την κλήρωση, λαμβάνοντας αυτομάτως το voucher εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις και υποβάλλουν εμπρόθεσμα την αίτησή τους.

Η Συνομοσπονδία αναδεικνύει επίσης μία ακόμη σοβαρή δυσλειτουργία της Κοινής Υπουργικής Απόφασης. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι η ιδιότητα του ατόμου με αναπηρία μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο μία φορά, είτε από το ίδιο το άτομο με αναπηρία είτε από γονέα για λογαριασμό του τέκνου του. Η ρύθμιση αυτή οδηγεί στον αποκλεισμό οικογενειών στις οποίες υπάρχουν περισσότερα από ένα άτομα με αναπηρία, δηλαδή ακριβώς των οικογενειών που αντιμετωπίζουν τις μεγαλύτερες οικονομικές και κοινωνικές δυσκολίες.

Για τον λόγο αυτό ζητείται να προβλεφθεί προσαύξηση της οικονομικής ενίσχυσης στις οικογένειες που έχουν περισσότερα από ένα μέλη με αναπηρία, ώστε το πρόγραμμα να ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες τους.

Εξίσου σημαντικό είναι το ζήτημα της απουσίας πρόβλεψης για συνοδούς. Η Κοινή Υπουργική Απόφαση δεν προβλέπει τη δυνατότητα συμμετοχής συνοδών δικαιούχων ή ωφελουμένων, παρά το γεγονός ότι για χιλιάδες άτομα με αναπηρία η παρουσία συνοδού αποτελεί απολύτως αναγκαία προϋπόθεση προκειμένου να μπορέσουν να ταξιδέψουν και να πραγματοποιήσουν διακοπές με ασφάλεια και αξιοπρέπεια.

Η παράλειψη αυτή δεν αποτελεί απλώς ένα τεχνικό κενό. Στην πράξη ακυρώνει την ίδια τη δυνατότητα αξιοποίησης του προγράμματος από μεγάλο αριθμό δικαιούχων, οι οποίοι, χωρίς τη δυνατότητα συνοδείας, αδυνατούν να κάνουν χρήση της επιδότησης ακόμη και αν επιλεγούν.

Η Ε.Σ.Α.μεΑ. υπενθυμίζει επίσης ότι τα άτομα με αναπηρία και οι οικογένειές τους εξακολουθούν να υφίστανται δυσανάλογες επιπτώσεις από τη μακροχρόνια οικονομική κρίση, το πρωτοφανές κύμα ακρίβειας, τις αυξήσεις στην ενέργεια και στα καύσιμα και το συνεχώς αυξανόμενο κόστος διαβίωσης. Οι συνθήκες αυτές επιβάλλουν ειδική μέριμνα της Πολιτείας και όχι τη διατήρηση εμποδίων που περιορίζουν ακόμη περισσότερο τη δυνατότητα συμμετοχής τους στην κοινωνική και οικονομική ζωή.

Η πρόσβαση στον τουρισμό δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται ως μία απλή παροχή κοινωνικής πολιτικής. Αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της ισότιμης συμμετοχής των ατόμων με αναπηρία στην πολιτιστική ζωή, στον ελεύθερο χρόνο, στην αναψυχή και στη γενικότερη κοινωνική ένταξη. Ένα πρόγραμμα που φέρει τον τίτλο «Τουρισμός για Όλους» οφείλει να ανταποκρίνεται ουσιαστικά στον τίτλο του και να μην δημιουργεί αποκλεισμούς για εκείνους που έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη στήριξης.

Επειδή η κοινωνική πολιτική οφείλει να σχεδιάζεται με γνώμονα τις πραγματικές ανάγκες των πολιτών και όχι με οριζόντιες ρυθμίσεις που αγνοούν τις ιδιαιτερότητες των ευάλωτων ομάδων.

Επειδή η Πολιτεία οφείλει να εφαρμόζει στην πράξη τις δεσμεύσεις που απορρέουν από τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία.

Επειδή οι παρατηρήσεις και οι προτάσεις της Ε.Σ.Α.μεΑ. προέρχονται από τον θεσμικά αναγνωρισμένο εκπρόσωπο των ατόμων με αναπηρία και αποτελούν τεκμηριωμένες προτάσεις βελτίωσης του προγράμματος.

Επειδή η επιστολή της Ε.Σ.Α.μεΑ. κατατέθηκε πριν από την έναρξη εφαρμογής του προγράμματος, δίνοντας στην Κυβέρνηση τη δυνατότητα να προχωρήσει άμεσα στις αναγκαίες διορθωτικές παρεμβάσεις.

Ερωτάσθε κκ. Υπουργοί,

- 1. Προτίθεται η Κυβέρνηση να τροποποιήσει την ΚΥΑ του προγράμματος «Τουρισμός για Όλους 2026-2027» πριν από την έναρξη εφαρμογής του, λαμβάνοντας υπόψη τις προτάσεις της Ε.Σ.Α.μεΑ.;*
- 2. Για ποιο λόγο δεν συμπεριλήφθηκαν στους δικαιούχους όλα τα άτομα με ποσοστό αναπηρίας 50% και άνω, όπως ζητά η Ε.Σ.Α.μεΑ.;*
- 3. Προτίθεται να προβλέψει προσαυξημένη οικονομική ενίσχυση για τα άτομα με αναπηρία, λαμβάνοντας υπόψη το αυξημένο κόστος μετακίνησης, διαμονής και υποστήριξης που αντιμετωπίζουν;*
- 4. Γιατί επιλέχθηκε η διαδικασία της κλήρωσης και για τα άτομα με αναπηρία και εξετάζεται η εξαίρεσή τους από αυτήν, με αυτόματη χορήγηση του voucher μετά την υποβολή της αίτησης και την πλήρωση των προβλεπόμενων προϋποθέσεων;*
- 5. Για ποιο λόγο προβλέφθηκε ότι η ιδιότητα του ατόμου με αναπηρία μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο μία φορά, με αποτέλεσμα να αποκλείονται οικογένειες που έχουν περισσότερα από ένα μέλη με αναπηρία;*
- 6. Προτίθεται η Κυβέρνηση να προβλέψει ειδική προσαύξηση της οικονομικής ενίσχυσης για τις οικογένειες με περισσότερα από ένα άτομα με αναπηρία;*
- 7. Γιατί δεν προβλέφθηκε η δυνατότητα συμμετοχής συνοδών δικαιούχων ή ωφελουμένων και προτίθεται να τροποποιήσει σχετικά την ΚΥΑ, ώστε να διασφαλιστεί η ουσιαστική δυνατότητα αξιοποίησης του προγράμματος από τα άτομα που χρειάζονται υποχρεωτικά συνοδό;*
- 8. Ποια πρόσθετα μέτρα προτίθεται να λάβει η Κυβέρνηση, ώστε τα προγράμματα κοινωνικού τουρισμού να ανταποκρίνονται ουσιαστικά στις ανάγκες των ατόμων με*

αναπηρία, χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις και των οικογενειών τους, χωρίς αποκλεισμούς και διακρίσεις:

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Αικατερίνη (Κατερίνα) Σπυριδάκη

Ουρανία (Ράνια) Θρασκιά

Πέτρος Παππάς